

KASAS SÛRE-İ ŞERİF'İ

(28. Sûre)

(Mekke döneminde inmiştir. 88 âyettir.)

Bismillâh irrahmân irrahîm.

1. Tâ. Sîn. Mîm.
2. Bunlar apaçık Kitab'ın âyetleridir.
3. Sana Musa ile Firavun'un haberinden (bir kısmını) iman eden bir kavim için gerçek olarak okuyacağız.
4. Firavun memleketin başına geçti ve halkını firkalara ayırdı. İçlerinde bir zümreyi güçsüz buluyor, onların oğullarını boğazlıyor, kızlarını sağ bırakıyordu. Çünkü o bozgunculardandı.
5. Biz de istiyorduk ki; o yerde ezilmekte olanlara iyilikte bulunalım, onları önderler yapalım ve onları (ötekilerin mülküne) mirasçı kılalım.
6. Ve onlara o yerde kuvvet ve üstünlük verelim. Firavun'a, Hâmân'a ve askerlerine, korktukları şeyi başlarına getirelim.
7. Musa'nın annesine şöyle vahyettik: "Çocuğunu emzir. Başına bir şey gelmesinden korkuyorsan onu suya bırak. Korkma, üzülme! Biz onu sana tekrar geri vereceğiz ve onu peygamber yapacağız."
8. Firavun âilesi onu yitik olarak aldı. Sonunda o kendileri için bir düşman ve bir tasa olacaktı. Şüphesiz ki Firavun, Hâmân ve askerleri yanılıyorlardı.
9. Firavun'un karısı: "Benim için de, senin için de bir göz bebeği! Onu öldürmeyin. Olur ki bize faydası dokunur, yahut onu evlât ediniriz." dedi. Halbuki onlar işin farkında değillerdi.
10. Musa'nın annesi gönlü bomboş sabahı etti. Eğer biz, vaadimize inananlardan olması için onun kalbini iyice pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse işi açığa vuracaktı.
11. Annesi onun ablasına: "Onun izini takip et!" dedi. O da kardeşini uzaktan gözetledi. Onlar ise farkında değillerdi.
12. Biz daha önce ona, süt verenlerin sütünü emmesine müsaade etmemiştik. Bunun üzerine ablası: "Sizin için onun bakımını üzerine alacak, öğüt verip eğitecek bir âile buluvereyim mi?" dedi.
13. Böylece biz onu annesine geri verdik ki, gözü aydın olsun da üzülmesin ve Allah'ın vaadinin gerçek olduğunu bilsin. Fakat çoğu bunu bilmezler.
14. Ergenlik çağına gelip olgunlaşınca, biz ona ilim ve hikmet verdik. İyi davrananları işte böyle mükâfatlandırırız.
15. O, ahalisinin haberi olmadığı bir sırada şehre girdi. Orada birbiriyle dövüşen iki adam gördü. Birisi kendi tarafından, diğeri düşman tarafındandı. Kendi tarafından olan,

düşmanına karşı ondan yardım istedi. Musa ona bir yumruk indirdi ve ölümüne sebep oldu. "Bu şeytanın işidir, çünkü o apaçık saptıran bir düşmandır." dedi.

16. "Rabbim! Ben nefsimde zulmettim, beni bağışla!" dedi. Allah da onu bağışladı. Çünkü O çok bağışlayan, çok merhamet edendir.

17. Dedi ki: "Rabbim! Bana verdiğin nimet hakkı için, artık suçlulara aslâ yardımcı olmayacağım."

18. Şehirde korku içinde etrafı gözetleyerek sabahladı. Bir de ne görsün! Dün kendisinden yardım isteyen kimse bağırarak yine ondan yardım istiyor. Musa ona dedi ki: "Belli ki sen bir azgınsın!"

19. İkisinin de düşmanı olan adamı yakalamak isteyince, o adam: "Ey Musa! Dün bir cana kıydığın gibi, bana da mı kıymak istiyorsun? Sen islâh edenlerden olmayı değil, yeryüzünde bir zorba olmak istiyorsun!" dedi.

20. Şehrin öbür ucundan koşarak bir adam geldi ve: "Ey Musa! İleri gelenler seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar. Buradan çık git, doğrusu ben sana öğüt veriyorum." dedi.

21. Bunun üzerine korku içinde etrafı gözetleyerek oradan çıktı. "Rabbim! Beni şu zâlimler gürûhundan kurtar." dedi.

22. Medyen'e doğru yöneldiğinde: "Umarım ki Rabbim beni doğru yola iletir." dedi.

23. Medyen suyuna varınca, orada davarlarını sulayan bir insan topluluğu buldu. Onların gerisinde de sürülerini kollayan iki kadın gördü. Onlara: "Derdiniz nedir? Niçin hayvanlarınızı sulamıyorsunuz?" dedi. Onlar da: "Çobanlar ayrılana kadar biz sulamayız. Babamız çok yaşlıdır, (onun için bu işi biz yapıyoruz)." dediler.

24. Bunun üzerine koyunlarını sulayıverdi. Sonra gölgeye çekildi ve: "Rabbim! Doğrusu bana indireceğin hayra muhtacım." dedi.

25. Derken o kadınlardan biri utana utana yürüyerek ona geldi. "Babam sizi çağırıyor. Koyunlarımızı suladığınız için sana ücret ödeyecek." dedi. (Musa Şuayb'e) gelip, başından geçenleri anlatınca o: "Korkma!.. Artık o zalimler gürûhundan kurtuldun." dedi.

26. O iki kızıdan biri: "Babacığım! Onu ücretle tut. Çünkü ücretle tuttuklarının en hayırlısı budur, güçlü ve güvenilir bir adamdır." dedi.

27. (Şuayb) dedi ki: "Bana sekiz yıl çalışmana karşılık bu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum. Eğer hizmetini on yıla tamamlarsan o senden bir lütuf olur. Bununla beraber sana zahmet vermek istemem. İnşallah beni sâlihlerden bulacaksın."

28. (Musa) dedi ki: "Bu seninle benim aramdadır. Bu iki süreden hangisini doldurursam doldurayım bir kötülüğe uğramam. Söylediklerimize Allah vekildir."

29. Musa süreyi doldurunca âilesiyle birlikte yola çıktı. Tur tarafından bir ateş gördü. "Siz burada durun. Ben bir ateş gördüm. Oradan size bir haber veya ısınmanız için ateşten bir kor getiririm." dedi.

30. Oraya gelince, o mübarek yerdeki vâdinin sağ kıyısındaki ağaçtan ona şöyle seslenildi: "Ey Musa! Şüphesiz ben âlemlerin Rabbi olan Allah'ım!"

31. "Asanı at!" (denildi). Musa asanın yılan gibi deprenip hareketler yaptığını görünce dönüp, arkasına bakmadan kaçtı. "Ey Musa! Beri gel! Korkma! Çünkü sen emniyette olanlardansın."

32. "Elini koynuna sok, kusursuz bembeyaz çıksın. Elini kendine çek, korkun kalmasın. Bu iki mucize, Firavun ve erkânına karşı Rabbinin iki delilidir. Doğrusu onlar fâsıklar gürûhudur."

33. Musa dedi ki: "Rabbim! Ben onlardan bir kişi öldürmüştüm. Beni öldürmelerinden korkarım."

34. "Kardeşim Harun'un dili benimkinden daha düzgündür. Beni destekleyen bir yardımcı olarak onu da benimle beraber gönder. Çünkü beni yalanlamalarından endişe duyuyorum."

35. Allah: "Seni kardeşinle destekleyeceğiz. İkinize öyle bir güç vereceğiz ki, onlar size aslâ erişemeyecekler. Âyetlerimizle gidin, siz de size uyanlar da üstün geleceksiniz." buyurdu.

36. Musa onlara apaçık âyetlerimizle gelince: "Bu uydurulmuş bir sihirden başka bir şey değildir. Biz önceki atalarımızdan böyle bir şey işitmemiştik." dediler.

37. Musa dedi ki: "Benim Rabbim kendi katından kimin hidayetle geldiğini ve (dünyânın) güzel âkibetinin kimin olacağını en iyi bilendir. Muhakkak ki zâlimler aslâ felâh bulmazlar."

38. Firavun dedi ki: "Ey ileri gelenler! Sizin benden başka bir ilâhınız olduğunu bilmiyorum. Ey Hâmân! Benim için çamur üzerine ateş yak da, bana yüksek bir kule yap. Belki Musa'nın ilâhını görürüm. Doğrusu ben onu yalancılardan sanıyorum."

39. O da, askerleri de memlekette haksız yere büyüklük tasladılar ve gerçekten bize döndürülmeyeceklerini sandılar.

40. Biz de onu ve askerlerini yakalayıp suya attık. Bir bak zâlimlerin sonunun nasıl olduğuna!

41. Biz onları ateşe çağırın önderler yaptık. Kıyamet günü aslâ yardım görmezler.

42. Bu dünya hayatında arkalarına lâneti taktık, daima lânetle anılacaklardır. Kıyamet gününde de onlar çirkinleştirilmiş, iğrenç kimselerden olacaklardır.

43. Andolsun ki biz Musa'ya önceki nesilleri helâk ettikten sonra, iyice düşünüp öğüt alsınlar diye; insanları basiret (kalp gözü) sahibi yapan ve onlar için bir hidayet ve rahmet olan o Kitab'ı verdik.

44. Resulüm! Musa'ya hükmümüzü bildirdiğimiz zaman, sen batı yönünde değildin. Onu görenler arasında da yoktun.

45. Amma biz daha nice nesiller yarattık. Onların üzerlerinden uzun zamanlar geçti. Sen Medyen halkı arasında bulunup da onlara âyetlerimizi okumuyordun. Fakat (o haberleri) sana gönderen biziz.

46. Biz Musa'ya hitabettiğimiz zaman Tur'un yanında da değildin. Fakat sen, kendinden önce onlara uyarıcı gelmeyen bir kavmi uyarman için Rabbinden bir rahmet olarak gönderildin. Belki düşünüp öğüt alırlar.

47. Bizzat kendi yaptıklarından ötürü başlarına bir musibet geldiği zaman: "Rabbimiz! Bize bir peygamber gönderseydin de âyetlerine uysaydık ve müminlerden olsaydık olmaz mıydı?" derler.

48. Amma onlara katımızdan gerçek gelince: "Musa'ya verildiği gibi buna da mucize verilmeli değil miydi?" derler. Daha önce Musa'ya verileni de inkar etmemişler miydi? "Birbirlerine destek olan iki sihirbaz!" demişlerdi. "Hepsini inkâr ederiz." demişlerdi.

49. De ki: "Eğer doğru sözlüler iseniz, Allah katından bu ikisinden daha doğru bir kitap getirin de ona uyayım."

50. Şayet sana cevap veremezlerse bil ki, onlar sırf kendi heveslerine uymaktadırlar. Halbuki Allah'tan bir hidayet olmaksızın kendi hevesine uyandan daha sapık kim vardır? Muhakkak ki Allah, zâlimler gürûhunu elbette hidayete erdirmez.

51. Gerçekten biz onlar için sözü birbiri ardınca ulaştırdık ki belki düşünürler.

52. Kendilerine daha önce kitap verdiklerimiz de buna inanırlar.

53. Kur'an onlara okunduğu zaman: "Ona iman ettik, doğrusu o Rabbimizden gelen hakikattir. Esasen biz bundan önce de müslümanlığı kabul etmiş kimselerdik." dediler.

54. İşte onlara sabrettiklerinden ötürü mükâfatları iki defa verilecektir. Bunlar kötülüğü iyilikle savarlar ve kendilerine verdiğimiz rızıktan infak ederler.

55. Onlar ki boş söz işittikleri zaman ondan yüz çevirirler ve derler ki: "Bizim işlerimiz bize, sizin işleriniz sizedir. Selâm size! Biz câhilleri aramayız."

56. Resulüm! Sen sevdiğini hidayete erdiremezsin, fakat Allah dilediğine hidayet eder ve hidayete erecek olanları en iyi O bilir.

57. "Seninle beraber doğru yolda gidersek yerimizden oluruz." dediler. Biz onları kendi katımızdan bir rızık olarak her şeyin mahsulününün toplanıp getirildiği emniyetli ve hürmetli (dokunulmaz) bir yere yerleştirmedik mi? Fakat onların çoğu bilmezler.

58. Biz nice memleketleri helâk etmişizdir ki, halkı bol geçimleri ve refahıyla şımarmıştı. İşte yerleri! Kendilerinden sonra oralarda pek az bir zaman hariç, kimse oturmadı. Onlara biz vâris olmuşuzdur.

59. Rabbin ana şehirlerine, onlara âyetlerimizi okuyacak bir peygamber göndermedikçe o memleketleri helâk edici değildir. Biz halkı zâlim olan memleketlerden başkalarını helâk edecek değiliz.

60. Size verilen her şey dünya hayatının bir geçimliği ve ziynetidir. Allah katında olanlar ise daha hayırlı ve daha devamlıdır. Hâlâ akıllanmayacak mısınız?

61. Kendisine güzel bir vaadde bulunduğumuz ve ardından ona kavuşan kimse; dünya hayatının geçici nimetlerinden vererek yaşattığımız, sonra da cezalandırmak için kıyamet günü huzurumuza getirilenler arasında bulunan kimse gibi olur mu?

62. O gün Allah onlara seslenerek: "Benim ortağım olduklarını iddiâ ettikleriniz hani nerede?" diyecektir.

63. Üzerlerine azap vaadimiz hak olmuş kimseler derler ki: "Ey Rabbimiz! Şunlar bizim azdırdığımız kimselerdir. Biz nasıl azmışsak, onları da öylece azdırdık. (Onların suçlarından) beri olduğumuzu sana arzederiz. Zaten onlar aslında bize tapmıyorlardı."

64. Onlara: "Ortak koştüğünüz ortaklarınızı çağırın!" denir. Onlar da çağırırlar, fakat kendilerine cevap veremezler. Azabı karşılarında görürler. Ne olurdu, hidayeti kabul etmiş olsalardı!

65. O gün Allah onlara seslenerek: "Peygamberlere ne cevap verdiniz?" diyecektir.

66. İşte o gün onlara bütün haberler kapkaranlık olmuştur, birbirlerine de soramayacaklardır.

67. Fakat tevbe ederek, iman edip sâlih amel işleyen kimseye gelince, o kurtuluşa erenler arasında olmayı ümit edebilir.

68. Rabbin dilediğini yaratır ve seçer. Onların seçim hakkı yoktur. Allah onların ortak koştuklarından münezzehtir ve yücedir.

69. Rabbin, onların göğüslerinin gizlediklerini de açığa vurduklarını da bilir.

70. O öyle Allah'tır ki, kendisinden başka bir ilâh yoktur. Önünde de sonunda da hamd O'nundur. Hüküm de O'nundur ve siz O'na döndürüleceksiniz.

71. Resulüm! De ki: "Hiç düşündünüz mü? Eğer Allah geceyi kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka size ışık getirecek bir ilâh var mıdır? Hâlâ işitmeyecek misiniz?"

72. De ki: "Hiç düşündünüz mü? Eğer Allah gündüzü kıyamet gününe kadar aralıksız devam ettirse, Allah'tan başka hangi ilâh istirahat edeceğiniz geceyi getirebilir? Hâlâ görmeyecek misiniz?"

73. Geceyi ve gündüzü rahmetinden ötürü sizin için yarattı ki, geceleyin dinlenesiniz, (gündüzün) Allah'ın lütfunu arayasınız ve şükredesiniz.

74. O gün Allah onlara seslenir ve: "Ortaklarım olduklarını iddiâ ettikleriniz hani nerede?" buyurur.

75. Her ümmetten bir şâhit çıkarınız ve (şirk koşanlara): "Kesin delilinizi getirin!" deriz. O zaman bilirler ki hakikat Allah'a âittir ve uydurdukları şeyler de kendilerini bırakıp kaybolmuşlardır.

76. Karun, Musa'nın kavminden biriydi. Onlara karşı azgınlık etti. Biz ona anahtarlarını güçlü bir topluluğun zor taşıdığı hazineler vermiştik. Kavmi ona şöyle demişti: "Gururlanıp şımarma, şüphesiz ki Allah şımarıkları sevmez."

77. "Allah'ın sana verdiği mal ile ahiret yurdunu gözet. Dünyadan da nasibini unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi sen de ihsanda bulun. Yeryüzünde bozgunculuk isteme. Doğrusu Allah bozguncuları sevmez."

78. Karun: "Bu bana ancak bende olan bilgiden ötürü verilmiştir." dedi. Bilmez mi ki Allah, önceleri ondan daha güçlü ve topladığı daha fazla olan nice nesilleri yok etmiştir? Suçluların suçları kendilerinden sorulmaz.

79. Debdebe ve ihtişam içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını isteyenler dediler ki: "Keşke Karun'a verildiği gibi bizim de olsaydı. Doğrusu o büyük nasip sahibidir."

80. Kendilerine ilim verilmiş olanlar ise: "Yazıklar olsun size!" dediler. Allah'ın mükâfâtı, iman edip sâlih amel işleyenler için daha hayırlıdır. Ona da ancak sabredenler kavuşabilir.

81. Nihayet Karun'u da sarayını da yerin dibine geçirdik. Allah'a karşı kendisine yardım edebilecek kimsesi de yoktu. Kendini kurtarabilecek kimselerden de değildi.

82. Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler: "Vay! Demek ki Allah kullarından dilediğinin rızkını genişletip bir ölçüye göre veriyor. Eğer Allah bize lütfetmemiş olsaydı, bizi de yerin dibine geçirirdi. Vay! Demek ki kâfirler aslâ felâh bulmazlar." demeye başladılar.

83. İşte ahiret yurdu! Biz onu yeryüzünde böbürlenmeyen ve bozgunculuğu istemeyenlere veririz. Âkibet muttakilerindir.

84. Kim bir iyilik getirirse, ona bundan daha üstün karşılık vardır. Kim bir kötülük getirirse, ancak yaptıkları kadar ceza görürler.

85. Resulüm! Kur'an'ı sana farz kılan Allah, elbette seni yine döneceğin yere döndürecektir. De ki: "Rabbim hidayetle geleni de ve apaçık sapıklıkta bulunanı da en iyi bilendir."

86. Sen bu Kitab'ın sana indirileceğini ummuyordun. Bu sana Rabbinden bir rahmettir. O halde sakın kâfirlere arka çıkma.

87. Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, artık sakın onlar seni bu âyetlerden alıkoymasınlar. Rabbine dâvet et ve aslâ müşriklerden olma!

88. Allah ile beraber başka bir ilâh edinip yalvarma! O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur, O'nun zâtından başka her şey helâk olucudur. Hüküm yalnız O'nundur ve siz ancak O'na döndürüleceksiniz.

[Sûre 29](#)